

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

2006 m. gegužės 26 d. Nr. FA-1060-3-49
Vilnius

IŽANGA

Vykdam Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 6-ojo departamento direktorės 2005-06-08 pavedimą Nr. 1060-3, 2005-12-12 pavedimą Nr. 1060-3-1 ir 2006-01-31 pavedimą Nr. 1060-3-2, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje atliktas valstybinis finansinis auditas.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų suvestinių finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, ir įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Auditą atliko Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 6-ojo departamento vyresnioji valstybinė auditorė Živilė Blaževičienė, valstybinė auditorė Virginija Einorienė, valstybinis auditorius Spartakas Petrovas, vyresnioji valstybinė auditorė Daiva Sakalauskienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto, kuri vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestų aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimo, geologijos, miškų ūkio, teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros, statybos, būsto ir komunalinio ūkio, poveikio aplinkai vertinimo, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo, standartizacijos ir metrologijos sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šių sričių valstybės politiką.

Aplinkos ministerijos adresas: A. Jakšto g. 4/9, Vilnius; identifikavimo kodas – 188602370. Audituojamu laikotarpiu Aplinkos ministerijai vadovavo aplinkos ministras Arūnas Kundrotas, Finansų skyriaus vedėjos pareigas ėjo Danutė Mačiokaitė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie 2005 metų suvestinę finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas laikotarpis – 2005 metai. Audituotos suvestinės finansinės atskaitomybės formos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m. apyskaita (forma Nr. 4), Debitorinio ir kreditorinio išiskolinimo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), be to, Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1).

Aplinkos ministerijai patvirtinti valstybės biudžeto asignavimai paskirstyti 15 programų vykdymui. Įskaitant specialiųjų programų lėšų likučius, Aplinkos ministerijos patikslintos 2005 metų biudžeto išlaidų sąmatos suma – 170547 tūkst. Lt. Per 2005 metus Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios 19 įstaigų gavo 104662,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, panaudojo 104676,5 tūkst. Lt, iš jų 89475,9 tūkst. Lt išlaidoms ir 15200,6 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (valstybės kontrolieriaus 2004 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. V-12 redakcija) patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais.

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, atlikta rizikos analizė, įvertinta kontrolės rizika, nustatytų reikšmingų rizikos veiksnių galimas poveikis suvestinei finansinei atskaitomybei, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti, atlikti kontrolės testai ir pagal atliktų testų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas. Siekiant įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal

sudarytas ilgalaikio turto, išlaidų (iš jų: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų; prekių ir paslaugų naudojimo; apmokėjimo samdomiems ekspertams, konsultantams, komisinių išlaidoms ir kitoms paslaugoms; subsidijų, dotacijų, socialinių išmokų ir kitų išlaidų), gautinų ir mokėtinų lėšų audito programas atliktos savarankiškos audito procedūros. Atliktas 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo įvertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Pastebėjimai dėl ilgalaikio turto apskaitos

Suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanse (toliau ataskaitoje – Suvestinis balansas) nustatyti šie neatitikimai:

1. Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamente, nesilaikant 2005 m. galiojusios Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 15 p., pagal valstybinės žemės panaudos sutartis naudojami žemės sklypai 247,1 tūkst. Lt verte buvo apskaityti Ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje. Be to, nesilaikant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 30 p., atliktų administracinio pastato (Birutės g. 16, Klaipėda) rekonstravimo darbų vertėje buvo apskaityti 13,3 tūkst. Lt įsigyti baldai.

2. Aplinkos ministerijoje įsigyta *Medžioklės egzamino kompiuterinė programa* Nematerialiojo turto sąskaitoje apskaityta 40 tūkst. Lt sumažinta verte.

3. Kauno regiono aplinkos apsaugos departamente, nesilaikant Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-662 patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų, buvo neteisingai skaičiuojamas iki 2004 metų įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas. Dėl to ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas nebuvo apskaičiuotas 311,6 tūkst. Lt.

4. Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanso užbalansinėje sąskaitoje *Išsinuomotas ilgalaikis turtas (01)* nurodytas nepagrįstai 197,9 tūkst. Lt padidintas pagal nuomos ir panaudos sutartis gauto ilgalaikio turto 2005 metų pabaigos likutis.

Prieš tai išdėstyti dalykai rodo, kad Suvestiniame balanse neteisingai nurodyti 2005 metų pabaigos likučiai: ilgalaikio turto 01 sąskaitos aktyvas padidintas 220,4 tūkst. Lt, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo 020 sąskaitos pasyvas sumažintas 311,6 tūkst. Lt, ilgalaikio turto fondo 250 sąskaitos pasyvas padidintas 532 tūkst. Lt, išsinuomoto ilgalaikio turto 01 užbalansinėje sąskaitoje padidintas 197,9 tūkst. Lt.

Minėtų klaidų apskaitoje atsiradimą lėmė tai, kad nepakankamai buvo vykdomos kontrolės procedūros, kurios turėjo garantuoti, kad ūkinės operacijos būtų apskaitytos pagal apskaitos principus ir taisykles.

Atsižvelgiant į audito metu pateiktas pastabas, nustatytas klaidas, lėmusios 2005 m. finansinių ataskaitų teisingumą, yra ištaisytos buhalterinės apskaitos registruose ir teisingai nurodytos 2006 m. ketvirtinėse finansinėse ataskaitose.

Pastebėjimai dėl Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo

Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, pažeisdamas Viešųjų pirkimų įstatymo (galiojusio 2005 m.) nuostatas, pasirinko netinkamą papildomų pastato rekonstravimo darbų pirkimo būdą. Dėl to sudarytos papildomos sutarties kaina 13,8 tūkst. Lt viršijo Viešųjų pirkimų įstatymo 65 straipsnio 9 dalies 1 punktu leistiną 15 procentų pradinės pirkimo sutarties kainos dydį.

Netaikydamas nė vieno Viešųjų pirkimų įstatymo 36 straipsnyje numatyto pirkimo būdo, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas įsigijo telekomunikacinę sistemą už 17,2 tūkst. Lt.

Šių klaidų atsiradimą lėmė tai, kad nepakankamai buvo vykdomos kontrolės procedūros, kurios užtikrintų prekių ir paslaugų pirkimą pagal Viešųjų pirkimų įstatymą.

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus ir rekomendacijos

Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės raštais:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai 2005-11-10 raštas Nr. S-(1060-1.10.1)-1960 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“;

Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnybos viršininkui 2005-10-27 raštas Nr. S-(1060-1.11)-1894 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“;

Augalų genų banko direktoriui 2005-11-02 raštas Nr. S-(1060-1.11)-1910 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“;

Aplinkos apsaugos agentūros direktoriui 2005-11-03 raštas Nr. S-(1060-1.11)-1919 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“;

Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriui 2006-04-28 raštas Nr. S-(1060-1.10.1)-716 „Dėl valstybinio finansinio audito“;

Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriui 2006-05-04 raštas Nr. S-(1060-1.10.1)-751 „Dėl valstybinio finansinio audito“.

Mes pažymime Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų pažangą vykdamas audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus. Siekiant išvengti nustatytų klaidų ateityje, Aplinkos ministerijos vadovybė turi imtis priemonių sustiprinti kontrolės procedūrų veikimą

pavaldžiose įstaigose (užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai buhalterinės apskaitos vedimą suprastų ir tvarkytų pagal apskaitos principus ir taisykles ir kad prekių ir paslaugų pirkimas būtų vykdomas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu).

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2006 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolę.

Finansinio audito 6-ojo departamento
direktorė

Audronė Davidavičienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Daiva Sakalauskienė